

Collegevoorstel

Onderwerp:	Uitvoering Maatregelplan Fietspad Spoorkuil	
Vergadering B&W:	30 januari 2018	
Portefeuillehouder:	A. ten Westeneind	
Openbaarheid:	Openbaar	
Zaaknummer:	Z-17-61511	
Documentnummer:	VB/17/02782	
Ambtenaar:	C. van der Ree	
Datum document:	28 december 2017	
Bijlagen:	Maatregelplan 2016	
Ter besluitvorming		
<p>Voorstel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kennis nemen van de resultaten van de monitoring 2017 Reptielen Fietspad Spoorkuil; 2. Het fietspad tussen Schietbaan en Biesseltsebaan afsluiten ten tijde van de migratie van de juveniele zandhagedissen (circa 6 weken) in september/oktober 2018; 3. Amfibieschermen aan de uiteinden haaks op het fietspad verlengen; 4. Het maatregelplangebied definiëren tussen het spoorbruggetje en Biesseltsebaan; 5. Uw keuze bespreken met Werkgroep Milieubeheer Groesbeek en Stichting RAVON. 		
<p>Besluit:</p> <p>(Het voorstel op de niet openbare lijst plaatsen).</p> <p>Niet akkoord met het voorstel.</p> <p>In gesprek met WMG en RAVON gaan. Iedereen zal eerst de gemaakte afspraken na moeten komen. Schriftelijk vast (laten) leggen dat wij aan onze inspanningsverplichting in het maatregelplan hebben voldaan</p>		

TOELICHTING COLLEGEVOORSTEL

Inleiding

In 2016 is middels mediation, onder leiding van Co Verdaas, het Maatregelplan tussen partijen overeengekomen. De partijen stichting RAVON, vereniging Werkgroep Milieubeheer Groesbeek en gemeente Berg en Dal hebben zich daarmee geconformeerd aan diverse verplichtingen om de Spoorkuil, gedeelte bruggetje en Biesseltsebaan, geschikt te houden als leefgebied voor de reptielen zandhagedis, hazelworm en mogelijk in de toekomst de gladde slang.

Uit de gehouden monitoring in 2017 blijkt dat het aantal doodgereden zandhagedissen ten gevolge van het gebruik van het fietspad de norm overschrijdt zoals genoemd in het maatregelplan. Bij overschrijding van de norm dient de gemeente voor haar rekening aanvullende maatregelen te nemen ter voorkoming van het overschrijden van de norm.

Dit voorstel geeft antwoord op twee vragen, te weten:

1. De geografisch begrenzing van het Maatregelplan 2016;
2. De beoogde aanvullende maatregelen ter voorkoming van overschrijding van de norm in het maatregelplan.

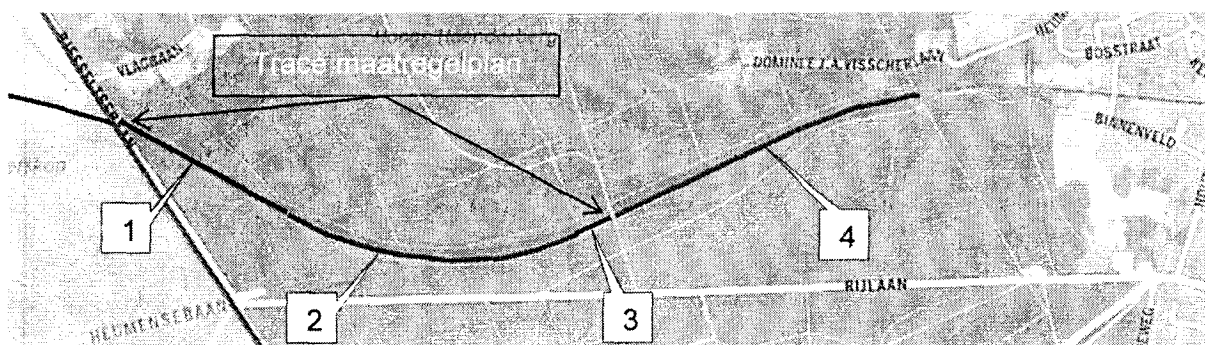
Uw college wordt verzocht om hierin een standpunt in te nemen en dit te communiceren met de overige contractpartners (WMG en RAVON).

Doelgroep en beoogd effect

Het nakomen van de verplichtingen zoals gesteld in het Maatregelplan 2016, met het oog op het in stand houden van het leefgebied van de zandhagedis en hazelworm inclusief het aantal doodgereden reptielen onder de overeengekomen norm te houden.

Argumenten

1. Resultaten monitoring 2017

De aangetroffen dode dieren zijn in het monitoringsverslag onderverdeeld in vier gebieden. Deze zijn:

1. Biesseltsebaan – Scherm (400m)	18 zandhagedissen waaronder 9 juvenielen
2. Scherm (750m)	3 zandhagedissen
3. Scherm – Brug (50)	2 zandhagedissen waaronder 1 juveniel
4. Brug - Schietbaan (1200m)	18 zandhagedissen waaronder 12 juvenielen

In gebied 1 zijn ook 4 doodgereden hazelwormen aangetroffen.

Hagedissen leven in groepen maar hebben elk hun eigen territorium. Bij voldoende kwaliteit van het leefgebied (voedsel en zon) zullen de hagedissen niet migreren. Echter door hun territoriumdrift worden alle pasgeborenen (deze 1^e jaars hagedissen worden juvenielen

genoemd) door de adulte exemplaren verdreven. Deze juvenielen, die worden geboren in augustus, moeten dus op zoek naar hun eigen territorium.

Uit de monitoringsgegevens blijkt dat het aantal juvenielen ongeveer de helft van het totaal van de dode hagedissen te zijn. Verder zijn deze dode juvenielen allemaal in augustus aangetroffen. Deze uitkomst is te linken aan de onervaren juvenielen die worden verdreven door de adulte exemplaren op zoek naar zijn/haar eigen territorium.

2. Aanvullende maatregelen

In het Maatregelplan 2016 is de verplichting opgenomen om met elkaar overleg te voeren en aanvullende maatregelen te nemen indien de norm wordt overschreden.

De norm is:

- 15 zandhagedissen
- 5 hazelwormen
- 0 gladde slang

De norm is voor de soort zandhagedis overschreden. Het overleg heeft met partijen afgelopen september plaatsgehad. Daar kwamen de navolgende aanvullende maatregelen als mogelijke opties uit:

1. Het plaatsen van schermen en faunatunnels (deeltracé 1: circa € 80.000,00);
2. Het haaks op het fietspad verlengen van de amfibieschermen (circa € 4.000,00);
3. Het laten dichtgroeien van het onbeschermd gedeelte, zodat het leefgebied van de reptielen ongeschikt wordt (€ nihil);
4. Het fietspad voor de duur van circa 6 weken af te sluiten in de juvenielentijd (medio augustus/september) (€ 8.000,00 voor twee poorten).

De afdeling adviseert uw college om het fietspad af te sluiten in de juvenielentijd om zo het aantal dode dieren terug te brengen tot onder de norm. In deze periode is het z.g.n. schelpenpad nog goed berijdbaar. Een zeer effectieve maatregel:

- Met slechts eenmalige kosten voor een tweetal poorten;
- Die geen extra onderhoud met zich meebrengt.

Ad 2. De uiteinden van de amfibieschermen haaks op het fietspad te verlengen om zo de geleidewerking van het amfibiescherm te doorbreken. Dit kan vele slachtoffertjes voorkomen.
Ad 3. De optie van het ongeschikt maken van het niet afgeschermd leefgebied door het te laten dichtgroeien, kent geen draagvlak bij alle partijen. De afdeling adviseert uw college dan ook niet voor deze optie te kiezen.

Ad 1. De optie van het plaatsen van aanvullend scherm en faunatunnels geniet van de afdeling niet de voorkeur. Dit omdat de aanlegkosten substantieel zijn en eeuwigdurend onderhoudsverplichtingen met zich meebrengen. De gemeentelijke kosten bedragen ± 5% van de aanlegkosten per jaar: € 4.000,00.

2. Geografische begrenzing Maatregelplan

De gemeente heeft in 2016 conform afspraken en in overleg met WMG/RAVON een Maatregelplan laten opstellen. Alle partijen hebben dit ondertekend. Wij zijn er daarbij vanuit gegaan dat deze betrekking heeft op het gedeelte Biesseltsebaan-spoorbruggetje

Dit jaar is er door WMG nog geen onderhoud is uitgevoerd aan de hellingen en het spoor op het tracé langs de amfibieschermen, zoals in het Maatregelplan 2016 is opgenomen als verplichting voor WMG/RAVON. Wij zijn hierover teleurgesteld. De gemeente heeft het tracé langs de amfibieschermen volledig laten opschonen (fotorapportage bijgevoegd) en nu

overwoekert het opnieuw. Daarnaast hebben wij het eerste jaarlijkse monitoringrapport (2017) laten opstellen.

WMG is nu bezig om delen van het volledige overwoekerde deel tussen het bruggetje en de Schietbaan over een breedte van 4 meter vrij te maken van opslag. Inmiddels is \pm 700 meter éénzijdig geschoond. WMG is van mening dat het hele tracé Biesseltsebaan – Schietbaan onderdeel is van het Maatregelplan 2016. Zij eisen nu ook amfibieschermen op het tracé Schietbaan-spoorbruggetje.

Wij zijn van mening dat het maatregelplan enkel geldt voor het deel tussen de Biesseltsebaan en het spoorbruggetje. Eerder gaf RAVON in haar reactie op het concept maatregelplan van 26 februari 2016 aan dat dit het bedreigde gebied is.

" Bij optie 2

Geheel afschermen is volgens de berekening ca 320.000 euro, dit is gebaseerd op 2 kilometer afsluiting. Als er echter gerekend wordt vanaf de brug tot aan Mulderskop gaat het om 1,2 km en dat komt dit op ca 200.000 euro, dit is het omstreden deel van het fietspad en in de communicatie vinden wij het logischer om te praten over deze lengte en de daarbij behorende kosten"

Inmiddels heeft WMG al via de krant laten weten dat de gemeente nog honderden meters scherm moet plaatsen. De gemeente is van mening dat WMG/RAVON zich eerst aan haar verplichtingen langs het scherm moet houden, voordat zij zich publiek uitlaten over nieuwe verplichtingen onzerzijds.

Kanttekening

- Het samenwerkingsverband Heiderijk heeft niet meer de middelen om onderhoud en monitoring uit te voeren. Het is juist het verharderen van het fietspad dat partijen min of meer veroordeeld zijn tot elkaar om de spoorkuil tegen dichtgroeien te behoeden.
- In het mediationtraject is door dhr. Co Verdaas gemeld dat het in deze kwestie belangrijk is om als drie 'winnaars' uit de bus te komen. Er zijn geen 'verliezende' partijen. Dit was belangrijk voor de beeldvorming naar buiten toe. Wij ervaren dat de strijd wordt voortgezet.
- Het onderhoud aan de spoorkuil moet tot in lengte van jaren door WMG/RAVON worden uitgevoerd. Dit is extreem arbeidsintensief. Het lijkt ons erg ongewis dat zij deze verplichting jaar in, jaar uit over 2 keer 2 kilometer met vrijwilligers kunnen volbrengen. Het is feitelijk dweilen met de kraan open. Daarom is de afdeling geen voorstander van het uitbreiden van het gebied en het plaatsen van extra schermen. Immers zou de gemeente een figuur slaan als het onderhoud door gebrek aan vrijwilligers uitblijft en daarmee alle leefgebied van de reptielen verloren gaat. Dan staat er een 'duur' scherm voor niets. De afdeling spreekt haar grote zorg uit over dit onvermijdelijke effect.
- De afdeling zou zich primair willen focussen op enige extra dienstverlening aan de vrijwilligers van WMG/RAVON op het tracé Biesseltsebaan-spoorkuil bij het jaarlijkse onderhoud aan weerszijden van de amfibieschermen. Dit in plaats van extra kosten voor onderhoud aan nog meer schermen. Dit maakt het werk van de vrijwilligers lichter, beter te overzien en beter vol te houden. Wanneer dit goed werkt kunnen we dit gezamenlijke onderhoud mogelijks zelfs uitbreiden en de reptielenstand verhogen.

Het maakt dan niet meer zoveel uit of er individuele amfibieën worden doodgereden; de stand wordt niet meer bedreigd. Bijvoorbeeld de gemeente Apeldoorn is hierover

heel expliciet; <https://apeldoorn.partijvoordedieren.nl/vragen/schriftelijke-vragen-bescherming-zonnende-reptielen> .

Dode beestjes maken overigens ook nog steeds deel uit van de voedselketen.

- In het hele "Heiderijk"-gebied (m.n. Mulderskop) zitten zeer veel zandhagedissen. De spoorkuil is niet noodzakelijk voor de instandhouding van deze soort in dit aaneengesloten gebied. De spoorkuil westelijk van het spoorbruggetje biedt wel erg goede kansen voor de zeldzamere gladde slang, mits we overwoekering blijven tegengaan.
- WMG/Ravon hebben aangegeven dat bij het sluiten van het fietspad gedurende de juvenielentijd zij vrezen voor wederom negatieve publiciteit voor haar eigen vereniging en stichting. Door wethouder ten Westeneind is in dit gesprek met partijen aangegeven dat ook de hoge extra aanlegkosten voor amfibieschermen voor negatieve publiciteit zullen zorgen. In die zin maakt dat dus geen verschil.
- Besluiten nemen zonder dit vooraf bespreekbaar te maken met WMG/RAVON kan leiden tot een nieuw verzoek voor een het opleggen van een last onder dwangsom, maar nu bij de provincie. Samenwerken begint bij het opbrengen van begrip en respect voor elkaars overwegingen.

Advies van adviserende afdelingen

Nog niet actueel.

Financiële onderbouwing

- De kosten voor enige extra ondersteuning aan vrijwilligers van de WMG zijn beperkt en kunnen worden opgevangen in de jaarlijkse onderhoudsbudgetten.
- Het plaatsen van poorten bij de Schietbaan en Biesseltsebaan kost € 8.000,00.
- Het haaks verlengen van de vier schermeinden kost € 4.000,00.

Draagvlak

Er zal weinig draagvlak onder de bevolking zijn om het fietspad 6 weken af te sluiten. Het is echter de goedkoopste oplossing. Plaatsing van extra schermen zal ook niet kunnen rekenen op breed draagvlak in de bevolking en politiek.

Duurzaamheid

Niet aan de orde.

Aanpak/uitvoering

Nog niet aan de orde.

Communicatie

Er is een overleg gepland op 29 januari 2018 tussen wethouder Ruimtelijke Ordening en Openbare Werken, de afdelingsmanager OPR en WMG. In dit overleg kunnen uw overwegingen en handreiking worden overgebracht. Wij hopen dat dit kan leiden tot betere wederzijdse verhoudingen met betrekking tot dit dossier.